

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. Z. 2015-12-17 SKUNDO**

2016 m. vasario 3 d. Nr. S-28 (7-299/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Linos Vosyliienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių inspekcijos atstovei
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

J. D.
J. N.

2016 m. sausio 26 d. posėdyje išnagrinėjusi D. Z. (toliau – Pareiškėjas) 2015-12-17 prašymą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcijos, centrinis mokesčių administratorius) 2015-12-07 sprendimo Nr. 331A-10160, n u s t a t ė:

Inspekcija 2015-12-07 sprendimu Nr. 331A-10160, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 63-2243, toliau – MAĮ) 87 straipsniu, mokesčių įstatymais, Mokesčių permokos įskaitymo mokesčių nepriemokai ir skoloms valstybei padengti taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-05-24 įsakymu Nr. 1K-199 (Žin., 2004, Nr. 86-3140), ir atsižvelgdama į Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) Mokestinių prievolių departamento Vilniaus gyventojų skyriaus I gyventojų poskyrio 2015-11-26 išvadą Nr. 7052876/961825 dėl Pareiškėjo mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo), nusprendė Pareiškėjui negrąžinti (neįskaityti) 502,20 Eur mokesčio permokos (skirtumo), nes yra suėjęs MAĮ 87 str. 13 dalyje nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) senaties terminas, bei grąžinti neįskaitytą prašomos grąžinti 7 Eur mokesčio permokos (skirtumo) likutį.

Byloje taip pat yra pateikta Inspekcijos 2015-12-15 išvada „Dėl negrąžintinių mokesčių permokų / skirtumų nurašymo“ Nr. (20.22-06)-390-19144, kurioje nurodyta, kad Pareiškėjo 502,20 Eur permoka susidarė 2006-12-12. Atsižvelgiant į tai, kad suėjo MAĮ 87 str. 13 dalyje nustatytas mokesčio permokos / skirtumo grąžinimo (įskaitymo) terminas, minėtoje išvadoje konstatuota, jog Pareiškėjo 502,20 Eur permoka yra negrąžintina ir turi būti nurašyta iš Inspekcijos Mokesčių fondo Mokesčių permokos ir / ar skirtumo sąskaitų.

Skunde Pareiškėjas prašo peržiūrėti ir pakeisti Inspekcijos 2015-12-07 sprendimą Nr. 331A-10160 dėl Pareiškėjo mokesčių permokos 502,20 Eur negrąžinimo.

Pareiškėjas nurodo, jog apie susidariusią permoką sužinojo ir su prašymu ją grąžinti kreipėsi 2015-11-19. Iki šios datos Pareiškėjui kreipiantis į Inspekciją (Ulonų g. 2, Vilnius) dėl deklaracijų pildymo ir nekilnojamojo turto mokesčių mokėjimo apie ginčo permoką jis nebuvo informuotas. Todėl Pareiškėjas tvirtina negalėjęs dėl permokos grąžinimo kreiptis per įstatymu nustatytą terminą. Taip pat Pareiškėjas prašo suteikti detalesnę informaciją apie permokos susidarymo priežastį.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi bylos medžiagą, konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas atmestinas, Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Nagrinėjamo mokestinio ginčo esmė – ar pagrįstai mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 87 straipsnio 13 dalimi, atsisakė tenkinti Pareiškėjo prašymą grąžinti 502,20 Eur mokesčio permoką.

Pagal MAĮ 87 straipsnio 13 dalį (2007-07-03 įstatymo Nr. X-1249 redakcija, galiojanti nuo 2007-07-19), jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (įskaityta), jeigu ji susidarė *ne anksčiau kaip per einamuosius ir prieš juos einančius penkerius kalendorinius metus*, – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus. Į minėtą terminą neįskaičiuojami kalendoriniai metai, kuriais dėl grąžintinų (įskaitytinų) sumų vyko mokestiniai arba teisminiai ginčai arba buvo taikoma abipusio susitarimo procedūra, numatyta Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną.

Taigi MAĮ 87 straipsnio 13 dalis įpareigoja mokesčių administratorių pagal mokesčių mokėtojo prašymą grąžinti tik tokią mokesčio permoką, kuri skaičiuojant atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos yra susidariusi už einamuosius ir prieš juos einančius penkerius kalendorinius metus iki paskutiniųjų metų sausio 1 dienos, nes šioje normoje nustatytas naikinamasis terminas, kuriam pasibaigus išnyksta mokesčių mokėtojo teisė susigrąžinti mokesčio permoką. Iš aptartos teisės normos turinio matyti, jog jos taikymui yra svarbus mokestinės permokos susidarymo momentas – nuo jo pradedamas skaičiuoti terminas, už kurį susidariusi permoka gali būti grąžinta mokesčių mokėtojui. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2006-10-09 nutartyje adm. byloje Nr. A-8-1622/2006 (cituotoje LVAT praktikoje, taikant mokesčių administravimą reglamentuojančias teisės normas, apibendrinime (I dalis), publikuotame „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 21, 2011 m.) nurodoma, kad mokesčio permokos susidarymo data sietina su data, kai mokesčio mokėtojas faktiškai sumokėjo per didelę mokesčio sumą į valstybės (savivaldybės) biudžetą. Todėl jei mokesčių mokėtojas praleido įstatymu nustatytą terminą ir per MAĮ nustatytą laikotarpį, skaičiuojamą nuo mokesčio permokos susidarymo datos, nesikreipė į mokesčių administratorių su prašymu grąžinti susidariusią mokesčio permoką, jis praranda teisę reikalauti ją grąžinti, o mokesčių administratoriui prievolė grąžinti mokesčių mokėtojui permoką pasibaigia.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas 2015-11-19 prašymu Inspekcijos prašė jam grąžinti iš viso 509,20 Eur permoką, teigdamas, kad dalis permokos (502,20 Eur) susidarė per

2003-01-01–2003-01-01 laikotarpį, kita dalis permokos (7,00 Eur) susidarė per 2015-05-27–2015-05-27 laikotarpį, nurodydamas „20“ permokos grąžinimo (įskaitymo) pagrindo kodą (klaidingai sumokėta įmoka). Todėl vertinant Inspekcijos sprendimo pagrįstumą, ginčo byloje reikšminga nustatyti, kada yra susidariusi Pareiškėjo prašoma grąžinti mokesčio permoka (502,20 Eur).

Iš centrinio mokesčių administratoriaus pateiktos informacijos nustatyta, jog UAB „B1“, įmokos kodu 1441 (gyventojų pajamų mokestis, mokamas nuolatinio Lietuvos gyventojų), 2006-12-12 atliko 1899 Lt (549,99 Eur) įskaitymą už mokesčių mokėtoją. Inspekcijos atstovė posėdžio Komisijoje metu nurodė, jog „trečiųjų šalių“ pateiktuose duomenyse nėra apie šią įmoką, o UAB „B1“ buhalterė telefonu Inspekcijos atstovę informavo, kad tai buvo skirtumas, sumokėtas už mokesčių mokėtoją iš vertybinių popierių pardavimo, vėliau ši suma buvo įskaityta kaip gyventojų pajamų mokesčio permoka nuo darbo santykių pajamų. Inspekcijos atstovė pabrėžė, jog tai nėra Pareiškėjo sumokėta mokesčio suma (permoka), tačiau apskaityta šio mokesčių mokėtojo apskaitos kortelėje. Iš pateiktų duomenų matyti, jog Pareiškėjo 2015-11-19 prašyme prašoma grąžinti 502,20 Eur suma yra dalis 2006-12-12 sumokėtos 1899 Lt (549,99 Eur) sumos, o ne permoka už Pareiškėjo prašyme nurodytą laikotarpį (2003-01-01–2003-01-01).

Ginčo atveju mokesčių administratorius, konstatuodamas, kad yra praleistas MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytas 5 metų terminas, už kurį gali būti grąžinama mokesčio permoka, jį nustatė atsižvelgdamas į tai, kada Pareiškėjas pateikė prašymą grąžinti permoką. Kadangi Pareiškėjas prašymą grąžinti jo nurodomą permoką pateikė (t. y. pirmą kartą dėl tos permokos kreipėsi) 2015 m. lapkričio mėnesio 19 dieną, todėl jam pagal MAĮ 87 str. 13 dalies nuostatas gali būti grąžinama permoka, kuri susidarė atitinkamai 2015 metais (einamieji metai) ir 2014, 2013, 2012, 2011, 2010 metais (5 praėję kalendoriniai metai). Byloje mokesčių administratorius pateikė informaciją apie prašomo grąžinti mokesčio sumokėjimo datą, tai yra gyventojų pajamų mokestis sumokėtas 2006-12-12. Ši data ir yra laikytina Pareiškėjo prašomos grąžinti permokos susidarymo momentu. Kadangi Pareiškėjo prašoma gyventojų pajamų mokesčio permoka susidarė ankstesniu mokestiniu laikotarpiu nei Pareiškėjo atveju aukščiau apskaičiuoti einamieji metai ir 5 praėję kalendoriniai metai, Komisijos vertinimu, mokesčių administratorius pagrįstai atsisakė Pareiškėjui permoką grąžinti. Pažymėtina, kad byloje nėra pateikta jokių duomenų, patvirtinančių, kad mokesčių mokėtojas iki prašymo grąžinti mokesčio permoką pateikimo dienos (2015-11-19) būtų atlikęs kokius nors veiksmus, liudijančius, kad jis siekia susigrąžinti mokesčių permoką (nors pareiga pateikti tokias aplinkybes patvirtinančius įrodymus, pagal MAĮ nuostatas, tenka mokėtojui), todėl Inspekcija MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytą 5 metų permokos grąžinimo terminą pagrįstai nustatė, atsižvelgdamas į Pareiškėjo pateikto prašymo grąžinti mokesčio permoką datą.

Nors Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog jis apie sumokėtą gyventojų pajamų mokestį, dėl kurio susidarė 502,20 Eur permoka, nežinojo iki 2015 metų lapkričio mėnesio 19 d., kada jis kreipėsi į Inspekciją su prašymu grąžinti minėtą permoką, tačiau akcentuotina, kad MAĮ 87 str. 13 dalyje įtvirtintas terminas yra naikinamasis, todėl, jam suėjus, nesvarbu, dėl kokių priežasčių Pareiškėjas neatliko jokių veiksmų, liudijančių apie jo siekį susigrąžinti mokesčių permoką, mokesčio permoka negali būti grąžinama. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėjo skunde išdėstyta minėta pozicija, jog iki 2015 m. lapkričio 19 d. jam kreipiantis į VMI (Ulonų g. 2, Vilnius) dėl deklaracijų pildymo ir nekilnojamojo turto mokesčio mokėjimo apie susidariusią 502,20 Eur permoką nebuvo informuotas, patvirtina, kad iki 2015-11-19 prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas nebuvo atlikęs jokio kito veiksmo, kuris patvirtintų, kad jis siekė mokesčio permoką susigrąžinti anksčiau. Pastebėtina, jog LVAT savo praktikoje laikosi tokios pat pozicijos dėl MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatyto mokesčio permokos grąžinimo termino, t. y. jog šis terminas yra naikinamasis, kuriam pasibaigus išnyksta pati teisė ir kuris negali būti atnaujintas (pavyzdžiui, 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2747/2011).

Įvertinus sprendime aptartas teisės normas ir nustatytas faktines aplinkybes dėl realaus ginčo permokos susidarymo momento, darytina išvada, jog Pareiškėjo prašoma grąžinti mokesčio permoka negali būti grąžinama, nes ji susidarė anksčiau negu per einamuosius ir prieš juos einančius penkerius metus, skaičiuojant atgal nuo Pareiškėjo 2015-11-19 prašymo grąžinti mokesčio permoką pateikimo momento.

Atsižvelgus į aukščiau aptartas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjo skundas atmetinas, o Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015-12-07 sprendimą Nr. 331A-10160.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliienė

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliienė